

Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Olesznie

Przedmiotowy system oceny

Język polski

Klasa VII

Program nauczania: NOWE SŁOWA NA START!”

Nauczyciel – mgr Edward Karpiński

Rok szkolny 2017/18

1. Na lekcjach języka polskiego ocenie podlega:

- mówienie (opowiadania ustne – twórcze i odtwórcze),
- czytanie: głośne i wyraziste z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa oraz ciche ze zrozumieniem,
- pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie),
- posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi,
- znajomość treści lektur obowiązkowych, uzupełniających i wybranych lektur dodatkowych,
- znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku,
- udział w konkursie klasowym, szkolnym, międzyszkolnym, w przedstawieniu, akademii szkolnej,
- różnorodne działania twórcze, w których uczeń prezentuje swoje pasje i wykorzystuje uzdolnienia,
- inne (recytacja, rysunkowe konkretyzacje utworów literackich, wykonanie określonych prezentacji, projektów, realizacja zadań w grupie).

2. Sposoby i częstotliwość kontroli i oceny różnych form aktywności ucznia:

Lp.	Rodzaj kontroli	Częstotliwość	Typ kontroli
1	Prace domowe – pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi	dwa razy w półroczu	B
2	Prace domowe inne	dwa razy w półroczu	C
3	Sprawdziany diagnostyczne (wstępny i końcowy)	raz w półroczu	A
4	Dodatkowe zadania (prezentacja jednej z lektur dodatkowych)	raz w półroczu	A
5	Sprawdziany na podsumowanie rozdziału	trzy razy w półroczu	A
6	Sprawdziany z nauki o języku	raz w półroczu	B
7	Sprawdziany znajomości lektur obowiązkowych	dwa razy w półroczu	B
8	Sprawdziany z czytania ze zrozumieniem	dwa razy w półroczu	B
9	Dyktanda ortograficzne	raz w półroczu	B
10	Recytacja	raz w półroczu	B
11	Dłuższe odpowiedzi ustne	dwa razy w półroczu	B
12	Zaangażowanie podczas lekcji	raz w półroczu	C
13	Zaangażowanie czytelnicze	raz w półroczu	C
14	Dodatkowe zaangażowanie (udział w konkursach polonistycznych, itp.	za każde działanie	C

3. Sposób oceniania poszczególnych umiejętności

Umiejętność	Sposób oceniania
mówienie	kryteria oceny opowiadania ustnego
czytanie głośne, wyraziste, z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa	kryteria oceny czytania głośnego
czytanie ciche ze zrozumieniem	według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie)	kryteria oceny pisemnych prac klasowych i domowych (ćwiczenia redakcyjne)

posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi	zasady oceniania dyktand
znajomość treści lektur obowiązkowych	według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku	według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
recytacja	kryteria oceny recytacji
rysunkowe konkretyzacje utworów literackich	kryteria oceny rysunkowych konkretyzacji utworów
realizacja określonych projektów	kryteria podawane po realizacji projektu, uwzględniające zasady ustalone przed jego realizacją
ocena realizacji zadań w grupie	kryteria oceny współpracy w grupie

4. Szczegółowe zasady oceniania:

1) Uczniowie oceniani są według zasad i skali określonych w przepisach ogólnych Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.

2) Zasady oceniania pisemnych prac ucznia:

a) prace pisemne zawierają recenzje tłumaczącą ocenę, podkreślającą zalety i informującą o elementach, które należy poprawić,

b) za opowiadanie odtwórcze uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Ujęcie najważniejszych składników treści - 8 p.
- II. Opowiadanie treści swoimi słowami [dopuszczalne są nieliczne zaczerpnięcia z tekstu pojedynczych wyrażen lub zwrotów] - 5 p.
- III. Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń - 3 p.
- IV. Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń] - 3 p.
- V. Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: wprowadzenie do wydarzeń, opis ich przebiegu, zakończenie] - 3 p.
- VI. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 5 p.
- VII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 5 p.
- VIII. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy] - 5 p.
- IX. Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 3 p.

Jeżeli uczeń ogranicza się do przepisania utworu (lub jego fragmentów), nie przyznaje się punktów za żadne kryterium. Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów. Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VI i VIII.

c) za opowiadanie twórcze uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zgodność pracy z tematem - 4 p.
- II. Rozwinięcie tematu - 10 p.
- III. Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń - 4 p.
- IV. Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń] - 4 p.

- V. Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: wprowadzenie do wydarzeń, opis ich przebiegu, zakończenie] - 3 p.
- VI. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- VII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- VIII. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy] - 4 p.
- IX. Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 3 p.

Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów, zaś za kryterium II – 1 punkt. Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VI i VIII.

d) za opowiadanie odtwórcze z dialogiem uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zgodność pracy z tematem - 3 p.
- II. Rozwinięcie tematu - 8 p.
- III. Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń - 3 p.
- IV. Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń] - 3 p.
- V. Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: wprowadzenie do wydarzeń, opis ich przebiegu, zakończenie] - 3 p.
- VI. Poprawnie zapisany dialog [każda kolejna wypowiedź zapisana od nowej linii, od myślnika, wielką literą] - 3 p.
- VII. Zachowanie właściwych proporcji między częścią narracyjną a dialogiem - 2 p.
- VIII. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- IX. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- X. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy] - 4 p.
- XI. Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 3 p.

Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VIII, IX, X przyznaje się 0 punktów, zaś za kryterium II – 1 punkt. Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VIII i X.

e) za plan odtwórczy szczegółowy uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Wybór i zapis najistotniejszych wydarzeń (informacji) w punktach - 8p.
- II. Uzupełnienie treści punktów podpunktami - 4p.
- III. Zwięzłość, rzeczowość punktów i podpunktów [podpunkty nie muszą pojawiać się przy każdym punkcie] - 6p.
- IV. Zapis w formie równoważników zdań [dopuszczalne nieliczne odstępstwa w zależności od liczby punktów i podpunktów] - 4p.
- V. Poprawność zapisu [konsekwencja w zastosowanym sposobie zapisu, np. 1. a) b)] - 3p.
- VI. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 4p.
- VII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 4p.
- VIII. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd] - 4p.
- IX. Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie] - 3p.

f) za list uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zgodność pracy z tematem - 4 p.
- II. Rozwinięcie tematu - 8 p.
- III. Obecność elementów charakterystycznych dla listu [miejsce, data, nagłówek, podpis] - 4 p.

- IV. Odpowiedni układ graficzny [właściwe rozmieszczenie charakterystycznych elementów, akapity, odstępy, marginesy] - 3 p.
- V. Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji [wstęp, rozwinięcie, zakończenie] - 3 p.
- VI. Obecność zwrotów do adresata - [2–3 poza nagłówkiem] - 3 p.
- VII. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- VIII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- IX. Poprawność interpunkcyjna - [dopuszczalne 3 błędy] - 4 p.
- X. Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] – 3 p.

Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VII, VIII, IX przyznaje się 0 punktów, zaś za kryterium II – 1 punkt. Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VII i IX.

g) za list oficjalny uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zgodność pracy z tematem - 6 p.
- II. Zwięzłość, rzeczowość - 6 p.
- III. Obecność elementów charakterystycznych dla listu [miejscowość, data, nagłówek, podpis] - 4 p.
- IV. Odpowiedni układ graficzny [właściwe rozmieszczenie charakterystycznych elementów, akapity, odstępy, marginesy] - 3 p.
- V. Odpowiednia kompozycja [przedstawienie się, sformułowanie celu, uzasadnienie prośby (propozycji), zakończenie w grzeczny sposób] - 3 p.
- VI. Obecność zwrotów do adresata - [1–2 poza nagłówkiem] - 3 p.
- VII. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- VIII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- IX. Poprawność interpunkcyjna - [dopuszczalne 3 błędy] - 4 p.
- X. Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] – 3 p.

h) za opis sytuacji uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zgodność pracy z tematem – 3 p.
- II. Opis wydarzenia głównego – 3 p.
- III. Opis zdarzeń towarzyszących [co najmniej trzech] - 3 p.
- IV. Opis elementów tła i scenerii [co najmniej trzy przykłady] – 3 p.
- V. Stosowanie słownictwa dynamizującego akcję [stosowanie zwrotów typu: nagle, wtem, błyskawicznie, raptem, niespodziewanie] – 3 p.
- VI. Poprawność merytoryczna - 3 p.
- VII. Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji – 3 p.
- VIII. Spójność – 3 p.
- IX. Poprawność językowa - 5 p.
- X. Poprawność ortograficzna - 4 p.
- XI. Poprawność interpunkcyjna - 4 p.
- XII. Estetyka zapisu i uwzględnienie odpowiedniej ilości akapitów [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2-3 estetyczne skreślenia] – 3 p.

Uczeń otrzymuje 0 p. za pracę nie na temat.

Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VII - XII przyznaje się 0 punktów.

i) za opis przedmiotu uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Wyodrębnienie i nazwanie elementów (części składowych) przedmiotu [niezbędne minimum ustala każdorazowo nauczyciel w zależności od opisywanego przedmiotu] -6 p.
- II. Stosowanie różnorodnych przymiotników (określających, np. kształt, wielkość, kolor, materiał) przy opisywaniu elementów przedmiotu - 5 p.
- III. Stosowanie słownictwa (sformułowania typu: na górze, z tyłu, pod spodem, bliżej, z lewej strony...) sytuującego względem siebie opisywane elementy przedmiotu - 5 p.
- IV. Ujęcie opisu w schemat trójdzielności wypowiedzi - 3 p.
- V. Sformułowanie własnych wrażeń, refleksji dotyczących opisanego przedmiotu - 3 p.
- VI. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 5 p.
- VII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] -5 p.
- VIII. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy] - 5 p.
- IX. Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 3 p.

Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów. Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VI i VIII.

j) za opis krajobrazu uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Opisywanie tego, co przedstawia krajobraz [punktu nie przyznajemy, jeżeli dominuje forma opowiadania] - 5 p.
- II. Wyodrębnienie i nazwanie elementów krajobrazu [niezbędne minimum ustala każdorazowo nauczyciel w zależności od tematu opisu] – 6 p.
- III. Stosowanie różnorodnych przymiotników (określających, np. kształt, wielkość, kolor) przy opisywaniu elementów krajobrazu - 5 p.
- IV. Stosowanie słownictwa (sformułowania typu: tuż za, dalej, bliżej, z lewej strony...) sytuującego w przestrzeni opisywane elementy - 5 p.
- V. Zamieszczenie oceny krajobrazu (własne wrażenia lub refleksje) - 4 p.
- VI. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- VII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- VIII. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy] - 4 p.
- IX. Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 3 p.

Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów. Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VI i VIII.

k) za opis przeżyć wewnętrznych uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Rozwinięcie tematu - 6 p.
- II. Podanie przyczyny (okoliczności) danego przeżycia wewnętrznego – 3 p.
- III. Zastosowanie słownictwa nazywającego uczucia (co najmniej 3 przykłady) - 5 p.
- IV. Zastosowanie słownictwa opisującego wewnętrzne i zewnętrzne przejawy uczuć (co najmniej 3 przykłady) - 3 p.
- V. Użycie co najmniej dwóch porównań i jednego związku frazeologicznego - 3 p.
- VI. Stosowanie narracji pierwszoosobowej – 3 p.
- VII. Trójdzielność wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – 3 p.
- VIII. Spójność wypowiedzi – 3 p.
- IX. Poprawność językowa - 3 p.
- X. Poprawność ortograficzna - 3 p.
- XI. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy] - 3 p.

- XII. Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 3 p.
Uczeń otrzymuje 0 p. za pracę nie na temat.
Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów za kryteria VII – XII.

l) za charakterystykę postaci uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zgodność pracy z tematem - 2 p.
- II. Przedstawienie postaci [co najmniej cztery informacje] - 2 p.
- III. Opis wyglądu zewnętrznego (sposobu mówienia, poruszania się) - 2 p.
- IV. Poprawne nazwanie i opisanie cech charakteru (usposobienia, umysłowości) – 2 p.
- V. Uzasadnienie co najmniej czterech cech charakteru [przywołanie przykładów z tekstu lub faktów z życia charakteryzowanej postaci; analiza jej postępowania, zachowania, wypowiedzi] - 2 p.
- VI. Zredagowanie oceny postaci [wnioski, opinie, refleksje] – 2 p.
- VII. Poprawne i uzasadnione użycie co najmniej dwóch cytatów (w przypadku postaci literackiej) lub opinii innych osób na jej temat (w przypadku postaci rzeczywistej) – 2 p.
- VIII. Użycie co najmniej dwóch porównań i jednego związku frazeologicznego – 2 p.
- IX. Poprawność pracy pod względem merytorycznym – 4 p.
- X. Trójdzielność wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – 2 p.
- XI. Spójność wypowiedzi – 2 p.
- XII. Logiczność [nie występują nieuzasadnione powtórzenia] – 1 p.
- XIII. Poprawność językowa - 5 p.
- XIV. Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi] – 2 p.
- XV. Poprawność ortograficzna - 4 p.
- XVI. Poprawność interpunkcyjna - 4 p.
- XVII. Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 2 p.

Uczeń otrzymuje 0 p. za pracę nie na temat.

Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów za kryteria IX – XVII.

m) za charakterystykę porównawczą postaci literackich uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zgodność pracy z tematem - 2 p.
- II. Przedstawienie postaci [co najmniej trzy informacje o każdej z nich] - 2 p.
- III. Opis wyglądu zewnętrznego (sposobu mówienia, poruszania się) - 2 p.
- IV. Poprawne nazwanie i opisanie cech charakteru (usposobienia, umysłowości) – 2 p.
- V. Uzasadnienie co najmniej trzech cech charakteru każdej z postaci [przywołanie przykładów z tekstu; analiza jej postępowania, zachowania, wypowiedzi] - 2 p.
- VI. Zredagowanie oceny postaci [wnioski, opinie, refleksje] – 2 p.
- VII. Poprawne i uzasadnione użycie co najmniej dwóch cytatów – 2 p.
- VIII. Użycie co najmniej dwóch porównań i jednego związku frazeologicznego – 2 p.
- IX. Poprawność pracy pod względem merytorycznym – 4 p.
- X. Trójdzielność wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – 2 p.
- XI. Spójność wypowiedzi – 2 p.
- XII. Logiczność [nie występują nieuzasadnione powtórzenia] – 1 p.
- XIII. Poprawność językowa - 5 p.
- XIV. Poprawność ortograficzna - 4 p.
- XV. Poprawność interpunkcyjna - 4 p.

- XVI. Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 2 p.
Uczeń otrzymuje 0 p. za pracę nie na temat.
Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów za kryteria VII– XVI.

n) za sprawozdanie uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Opowiadanie o wydarzeniach z punktu widzenia uczestnika bądź świadka - 3 p.
- II. Rozwinięcie tematu - 8 p.
- III. Stosowanie czasowników w czasie przeszłym (w liczbie pojedynczej lub mnogiej) - 2 p.
- IV. Zamieszczenie informacji o miejscu, czasie i uczestnikach wydarzeń [punkty przyznajemy za podanie wszystkich informacji] - 3 p.
- V. Stosowanie słownictwa informującego o kolejności wydarzeń (np. później, potem, następnie...) - 3 p.
- VI. Ocena wydarzeń z punktu widzenia świadka bądź uczestnika (sformułowanie wrażeń, refleksji) - 3 p.
- VII. Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [w tym: zaznaczenie akapitami trójdzielności wypowiedzi] - 3 p.
- VIII. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- IX. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- X. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy] - 4 p.
- XI. Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 3 p.

Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VIII, IX, X przyznaje się 0 punktów, zaś za kryterium II – 1 punkt. Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VIII i X.

o) za rozprawkę uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zgodność pracy z tematem - 2 p.
- II. Sformułowanie tezy - 2 p.
- III. Użycie co najmniej czterech trafnych argumentów - 2 p.
- IV. Rozwinięcie pierwszego argumentu - 3 p.
- V. Rozwinięcie drugiego argumentu - 3 p.
- VI. Podsumowanie rozważań [wnioski, uogólnienia, refleksje, nie wystarczy powtórzenie tezy] - 3 p.
- VII. Poprawność pracy pod względem merytorycznym] - 2 p.
- VIII. Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji – 2 p.
- IX. Spójność tekstu – 2 p.
- X. Logiczność - [nie występują nieuzasadnione powtórzenia] – 2 p.
- XI. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- XII. Funkcjonalność stylu – 2 p.
- XIII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- XIV. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy] - 4 p.
- XV. Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia] - 3 p.

Uczeń otrzymuje 0 p. za pracę nie na temat.

Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów za kryteria VIII – XV.

p) za wywiad uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zgodność pracy z tematem – przeprowadzenie rozmowy koncentrującej się wokół określonego zagadnienia [wywiad „dla osoby” lub „dla sprawy”] - 2 p.

- II. Trafny tytuł (zgodny z treścią pracy, ciekawy) wraz z dopowiedzeniem (np. – wywiad z panem Markiem Jankowskim o trudnym życiu kapitana) - 2 p.
- III. Interesujący sposób zadawania pytań [unikanie pytań zamkniętych, dopowiedzenia, komentarze, jasność, precyzja] - 2 p.
- IV. Nawiązania do poprzednich wypowiedzi rozmówcy – co najmniej dwa przykłady- 3 p.
- V. Potwierdzenie autorstwa wywiadu (podpis) - 3 p.
- VI. Poprawność pracy pod względem merytorycznym] - 2 p.
- VII. Trójdzielność wypowiedzi [wstęp; seria pytań i odpowiedzi; podsumowanie – uogólnienie, puenta; podziękowanie] – 2 p.
- VIII. Spójność tekstu – 2 p.
- IX. Logiczność - [nie występują nieuzasadnione powtórzenia] – 2 p.
- X. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- XI. Funkcjonalność stylu – 2 p.
- XII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 4 p.
- XIII. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy] - 4 p.
- XIV. Poprawny zapis dialogu – 2 p.
- XV. Estetyka zapisu (czystość, czytelność, brak skreśleń) oraz poprawne graficzne rozmieszczenie tekstu (akapity, marginesy) - 3 p.

Uczeń otrzymuje 0 p. za pracę nie na temat.

Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów za kryteria VII – XV.

q) za ogłoszenie (zawiadomienie) uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Zredagowanie wypowiedzi nastawionej na podanie informacji o czymś, zwracającej uwagę na coś - 5 p.
- II. Uwzględnienie niezbędnych elementów (np. terminu, miejsca, celu, ewentualnych dodatkowych uwag na temat sprawy, nadawcy) - 10 p.
- III. Zwięzłość, rzeczowość oraz informacyjny charakter wypowiedzi - 3 p.
- IV. Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd; przy ogłoszeniu o rozbudowanej treści i zawiadomieniu – dopuszczalne 2 błędy] - 5 p.
- V. Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd; przy ogłoszeniu o rozbudowanej treści i zawiadomieniu – dopuszczalne 2 błędy] - 5 p.
- VI. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd; przy ogłoszeniu o rozbudowanej treści i zawiadomieniu – dopuszczalne 3 błędy] - 5 p.
- VII. Właściwy układ graficzny [nagłówek, treść, podpis; przejrzystość zapisu] - 4 p.
- VIII. Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie] - 3 p.

r) za instrukcję uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Realizacja tematu [Podanie dokładnych poleceń dotyczących: sposobu wykonania czegoś (lub) obsługi jakiegoś urządzenia (lub) postępowania w określonych okolicznościach.] - 8 p.
- II. Zachowanie logicznego układu podawanych kolejno poleceń - 4 p.
- III. Rzeczowość i komunikatywność [pisanie w prosty sposób, zrozumiały dla każdego odbiorcy] - 4 p.
- IV. Konsekwencja użytych form czasowników [uczeń stosuje bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub formy 1. osoby liczby mnogiej] - 3 p.
- V. Przejrzysty układ graficzny - [np. zapis w punktach, czytelne akapity] - 3 p.
- VI. Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy] - 5 p.
- VII. Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy] - 5 p.
- VIII. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd] - 5 p.

- IX. Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie] - 3 p.
- s) **za zaproszenie uczeń może otrzymać 40 p., w tym:**
- I. Zamieszczenie informacji odpowiadających na pytania:
 - II. Kto? [podpis pod zaproszeniem], Kogo? [informacje o adresacie], Na co? [nazwa uroczystości, imprezy], Kiedy? [dzień, miesiąc, rok, godzina], Gdzie? [miejsce uroczystości, imprezy] - 12 p.
 - III. Zastosowanie charakterystycznego słownictwa [np. uprzejmie / serdecznie zapraszam, mam zaszczyt / honor zaprosić, proszę o przybycie na...] - 5 p.
 - IV. Zwięzłość, rzeczowość oraz informacyjny charakter wypowiedzi - 4 p.
 - V. Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd] -5 p.
 - VI. Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd] - 5 p.
 - VII. Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd] - 5 p.
 - VIII. Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu, dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie] - 4 p.
- t) **za dyktando uczeń może otrzymać 40 p., z tym że traci punkty za:**
- I. Każdy błąd ortograficzny I stopnia – 4 p.
 - II. Każdy błąd ortograficzny II stopnia – 3 p.
 - III. Inny błąd – 1 p.
 - IV. Błąd interpunkcyjny – 0,5 p.
 - V. Błędem ortograficznym w powyższym rozumieniu jest pisownia wyrazów niezgodna ze znanymi uczniowi zasadami pisowni, z tym że:
 - VI. Za błąd I stopnia uważa się niezgodność pisowni z zasadami poznanymi i utrwalonymi w poprzednim półroczu,
 - VII. Za błąd II stopnia uważa się niezgodność pisowni z zasadami aktualnie poznawanymi przez uczniów
- u) **za test lub sprawdzian uczeń może otrzymać 40 p., w tym:**
- I. Za pytania zamknięte (wyboru) – 20 p.
 - II. Pytania otwarte (wymagające umiejętności sprawnego wypowiedzania się i logicznego myślenia) – 20 p.
- v) **za zadanie do samodzielnego wykonania (prezentację lektury dodatkowej) uczeń może uzyskać 40 p.**
1. Siódmoklasista samodzielnie, w ramach pracy domowej przygotowuje w każdym półroczu prezentację jednej z lektur dodatkowych wymienionych w wykazie lektur dla klasy siódmej.
 2. Za każdą prezentację uczeń otrzymuje, zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania, ocenę typu A.
 3. Prezentacja może być przygotowana w formie multimedialnej, np. w programach: PowerPoint, Prezentacje Gogle lub edytorze tekstu, np. Word. Można ją również wykonać odręcznie lub komputerowo na kartkach w formacie A4.
 4. Przygotowane prezentacje uczniowie przekazują nauczycielowi, w wyznaczonym przez niego terminie, w formie elektronicznej (na adres e-mail: siodma@spoleszno.pl, na nośniku elektronicznym) lub w wersji papierowej.
 5. Za prezentację przekazaną w formie elektronicznej uczeń otrzymuje dodatkowo jeden punkt (ograniczając zużycie papieru chronimy przyrodę).
 6. Celem prezentacji jest zachęcenie innych czytelników do przeczytania książki bądź odradzenie im jej lektury.
 7. Prezentacja powinna zawierać następujące elementy:
 - 1) Wstęp.

- a) tytuł prezentacji, informacja o jej autorze (imię, nazwisko, klasa),
 - b) przedstawienie książki (np. tytuł, tematyka, gatunek literacki, dla jakiej grupy odbiorców jest przeznaczona i co na to wskazuje, ...)
 - c) informacja o autorze i innych jego znanych utworach.
- 2) Rozwinięcie.
- a) opis świata przedstawionego – fabuła, bohaterowie, narrator, itp. (schemat, który omawialiśmy na lekcjach polskiego),
 - b) charakterystyka i ocena wybranych postaci,
 - c) przybliżenie najważniejszych wątków, opis jednego wybranego, który najlepiej reprezentuje książkę,
 - d) podanie zalet książki,
 - e) podanie wad książki.
- 3) Zakończenie.
- a) podsumowanie prezentacji,
 - b) polecenie bądź odradzenie książki czytelnikowi.
8. W prezentacji należy zastosować słownictwo typowe dla wyrażania opinii, argumentowania i reklamy.
9. Prezentacja powinna się składać z co najmniej 11 slajdów (stron A4).
10. Praca powinna mieć charakter multimedialny (np. zdjęcia, rysunki, animacje, krótkie filmiki, podkład muzyczny, itp.).

3) Zasady oceniania odpowiedzi ustnych.

a) za opowiadanie ustne uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. Wypowiedź (opowiadanie) wiąże się z zadaniem - 5 p.
- II. Rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia - 10 p.
- III. Spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi - 5 p.
- IV. Płynność opowiadania [właściwe tempo mówienia] - 5 p.
- V. Wyraźne mówienie [uczeń jest dostatecznie słyszany i rozumiany] - 5 p.
- VI. Przestrzeganie poprawności językowej [dopuszczalne 3 błędy] - 5 p.
- VII. Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie itp.] - 5 p.

b) za recytację uczeń może otrzymać 40 p., w tym:

- I. 20 p. za pamięciowe opanowanie tekstu (liczne błędy, podpowiedzi wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną),
- II. 10 p. za głośność mówienia, poprawność mówienia (uczeń jest słyszany i rozumiany)
- III. 5 p. za wyrazistość mówienia (uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.)
- IV. 5 p. za właściwe tempo mówienia (dostosowane do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych)

a) za głośne czytanie uczeń może otrzymać 15 p., w tym:

- I. Płynność czytania (opanowanie tekstu) [do dwóch błędów (nieznaczne „przekręcenia”) – 5 punktów; od 3 do 4 błędów – 3 punkt; od 5 do 6 błędów – 1 p., liczne błędy, częste poprawianie przez nauczyciela wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną] – 5 p.
- II. Właściwe tempo czytania [dostosowane do sytuacji ukazanej w tekście, przestrzeganie znaków interpunkcyjnych] - 3 p.
- III. Wyraźne czytanie [uczeń jest słyszany i rozumiany] - 3 p.

IV. Wyraziste czytanie [uczeń dostosowuje sposób czytania do sytuacji ukazanej w tekście; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.] - 4 p.

4) Pozostałe zasady oceniania.

- a) w przypadku form wypowiedzi poznanych w klasach czwartej i piątej obowiązują zasady oceniania zawarte w **przedmiotowym systemie oceniania dla tych klas**,
- b) za zaangażowanie podczas lekcji uczeń może otrzymać 15 p. Ocena ta jest wynikiem półrocznej obserwacji przez nauczyciela pracy ucznia na lekcjach języka polskiego. Oceny tej dokonuje się w drugiej połowie półrocza.
- c) za zaangażowanie czytelnicze uczeń może otrzymać 15 p. Ocena ta zależy od ilości przeczytanych książek z biblioteki szkolnej (minimum 3 na ocenę dopuszczającą) oraz umiejętności wykazywania się w czasie lekcji zdobytą w ten sposób wiedzą,
- d) dwa razy w półroczu uczeń ma prawo do zgłoszenia przed rozpoczęciem lekcji nieprzygotowania, bez podania przyczyny i bez ponoszenia z tego tytułu konsekwencji - zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia z poddania się kontroli typu „A” i zapowiadanej kontroli typu „B”.

5. Sposoby poprawy ocen cząstkowych oraz śródrocznych i rocznych

- a) uczeń może poprawić cząstkowe oceny niedostateczne uzyskane za:
 - mówienie (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej),
 - czytanie głośne (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej),
 - dyktando (po tygodniu od otrzymania oceny niedostatecznej powtórnie pisze ten sam tekst dyktanda; ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej),
 - recytację (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej),
 - sprawdziany z nauki o języku (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej),
- b) ocenę końcową za kontrolę i jej poprawę wylicza się ze średniej uzyskanych punktów w czasie tych dwu kontroli.
- c) nie poprawia się ocen uzyskanych za:
 - ciche czytanie ze zrozumieniem,
 - redagowanie określonych form wypowiedzi,
 - sprawdziany ze znajomości treści lektur.

Uczeń może uzyskać pozytywne (lepsze) oceny przy okazji kolejnego czytania ze zrozumieniem, redagowania określonej formy wypowiedzi czy sprawdzianu ze znajomości treści lektury. Uczeń pracuje na ocenę śródroczną i roczną przez całe półrocze (rok). Nie ma możliwości poprawiania („zdawania”) na ocenę wyższą przed końcem półrocza. Jeżeli uczeń nie zgadza się z przewidywaną oceną roczną, może zgłosić nauczycielowi chęć poprawy tej oceny w okresie nie dłuższym niż tydzień od otrzymania informacji o przewidywanej ocenie rocznej. Zasady poprawy tej oceny są określone w §144a Statutu Zespołu Placówek Oświatowych w Olesznie.

6. Nadrabianie braków wynikających z przyczyn losowych

Jeżeli uczeń przez dłuższy czas nie chodzi do szkoły z przyczyn losowych, jest zobowiązany do nadrobienia we własnym zakresie braków wynikających z absencji. W tym celu, po powrocie do szkoły, kontaktuje się z nauczycielem przedmiotu, który dokładnie określa, w jaki sposób i w jakim terminie uczeń powinien nadrobić zaległości.

7. Uczniowie z dostosowaniem wymagań edukacyjnych i stwierdzoną dysleksją rozwojową

- a) w stosunku do uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych (stwierdzone i zapisane w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) ogólnie stosowane są następujące ułatwienia:
 - uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą (dotyczy to sprawdzianów cichego czytania ze zrozumieniem, sprawdzianów ze znajomości treści lektur obowiązkowych, sprawdzianów ze znajomości wybranych zagadnień z nauki o języku),
 - większa tolerancja błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych przy ocenianiu ćwiczeń redakcyjnych,
 - uczniowie mają możliwość poprawy dyktanda na ocenę dopuszczającą (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela).
- b) przy ocenie ćwiczeń redakcyjnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją rozwojową: dysortografia, dysgrafia (stwierdzona i zapisana w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną):
 - w przypadku dysortografii nie bierze się pod uwagę poprawności ortograficznej w pracach pisemnych uczniów (suma punktów za poszczególne kryteria jest niższa o liczbę punktów przyznawanych pozostałym uczniom za kryterium: poprawność ortograficzna). Zadaniem ucznia jest poprawienie wszystkich błędów wskazanych przez nauczyciela za pomocą słownika ortograficznego i wyjaśnienie zasad pisowni w formie pisemnej.
 - w przypadku dysortografii dyktanda uczniowie mogą poprawiać „do skutku” (bezbłędnie przepisują tekst dyktanda z uwzględnieniem poprawek nanoszonych przez nauczyciela). W przypadku odmowy wykonania takiej poprawy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
 - w przypadku dysgrafii nie bierze się pod uwagę zaburzeń strony graficznej pisma, a jedynym wymogiem jest jego czytelność.
 - nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach).

8. Zasady wglądu uczniów i rodziców w pisemne prace kontrolne i uzyskiwania dodatkowych informacji o osiągnięciach edukacyjnych uczniów:

- a) każdą poprawioną i ocenioną pisemną pracę kontrolną uczeń zabiera do domu, gdzie zapoznają się z nią jego rodzice, co potwierdzają własnoręcznym podpisem,
- b) prace te są zwracane nauczycielowi i przechowywane do końca roku szkolnego,
- c) dwukrotnie w ciągu półrocza (w jego połowie oraz miesiąc przed klasyfikacją) rodzice za pośrednictwem uczniów otrzymują wydruki otrzymanych przez uczniów ocen wraz z prognozowaną oceną półroczną (roczną),
- d) informacje o bieżących wynikach edukacyjnych są umieszczane w panelu dla uczniów na stronie internetowej szkoły. Uczeń i jego rodzice uzyskują do nich dostęp po zalogowaniu się z wykorzystaniem numeru PESEL ucznia.
- e) nauczyciel informuje pisemnie rodziców (prawnych opiekunów) o zagrożeniu oceną niedostateczną w klasyfikacji śródrocznej lub rocznej na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej,
- f) nauczyciel informuje pisemnie rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej ocenie śródrocznej i rocznej (z wyłączeniem oceny niedostatecznej) na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej,
- g) dodatkowe informacje zainteresowanym rodzicom uczniów są udzielane w każdy czwartek o godz. 14:00.

9. Zasady półrocznego i rocznego podsumowywania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- 1) w każdym półroczu uczeń musi zostać poddany przynajmniej:
 - a) trzem kontrolom typu A,
 - b) trzem kontrolom typu B
 - c) trzem kontrolom typu C
- 2) do obliczenia oceny półrocznej (rocznej) bierze się średnią arytmetyczną punktów uzyskanych przez ucznia z kontroli danego typu.
- 3) ocena półroczna (roczna) jest wyliczana, zgodnie z WSO z sumy średnich arytmetycznych uzyskanych z kontroli typu A, B i C.

10. Kryteria ogólne dotyczące oceniania na koniec etapu edukacyjnego:

Ocena celująca

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

Ocena dobra

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

Ocena dostateczna**Uczeń:**

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

Ocena dopuszczająca**Uczeń:**

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

Ocena niedostateczna**Uczeń:**

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,

- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy.